

Tot Mozes gedoopt in de wolk en in de zee

door: Hugo Bouter

‘Zonder ophouden bleef de wolkkolom des daags en de vuurkolom des nachts aan de spits van het volk’.

Exodus 13:22

‘Want ik wil niet, broeders, dat u onbekend is, dat onze vaderen allen onder de wolk waren, allen door de zee zijn heengegaan, allen tot Mozes gedoopt zijn in de wolk en in de zee’.

1 Korintiërs 10:1-2

Met Christus begraven in de doop

Paulus verwijst in 1 Korintiërs 10 naar de doortocht van de Israëlieten door de Schelfzee, waarbij het volk ‘tot Mozes gedoopt werd’ en voorgoed verenigd werd met hun verlosser en leidsman. Aan de overzijde aangekomen, zagen de Israëlieten de Egyptenaren dood op de oever van de zee liggen. Toen vreesde het volk de HERE en zij geloofden in de HERE en in Mozes, Zijn knecht (Ex. 14:29-31). Zij werden ‘tot Mozes gedoopt’, met hem één gemaakt in de doodswateren van de zee. Zij werden op die manier bij hun leider gevoegd, voorgoed met hem verbonden en in het geloof met hem verenigd.

De toepassing hiervan op ons als christenen is niet moeilijk, zoals het begin van Romeinen 6 laat zien. Wij zijn gedoopt tot de dood van Christus, met Hem verenigd in het ‘watergraf’. Verder zijn wij door de doop ook bij Hem gevoegd als de overste Leidsman en Voleinder van het geloof (Hebr. 12:2). Want Hij is niet in het graf gebleven, de dood kon Hem niet vasthouden. Hij is als de grote Herder der schapen door God uit de doden teruggebracht (Hebr. 13:20), en Hij leidt de Zijnen nu door de ‘woestijn’ van deze wereld.

De Israëlieten werden echter tot Mozes gedoopt ‘in de wolk en in de zee’. De wolk, d.i. de wolk- en vuurkolom waarin God woonde, staat hier *voorop*. Dat is niet zonder betekenis, zeker als het gaat om de toepassing voor ons als christenen. De wolk spreekt namelijk van de doop met (of: in) de Heilige Geest, terwijl de zee spreekt van de waterdoop. Deze twee ‘dopen’ horen bij elkaar. Zonder innerlijk met Christus verbonden te zijn door de Heilige Geest, is de waterdoop slechts een uiterlijke rituele handeling. Maar als wij het evangelie hebben gehoord en met een gelovig hart hebben aangenomen, dan worden wij verzegeld met de Heilige Geest en dient de band met de gestorven en opgestane Heer ook tot uitdrukking te worden gebracht in de waterdoop.

Het boek Handelingen laat zien dat de gelovigen uit de volken op grond van het geloof in Christus onmiddellijk de Geest ontvingen en in aansluiting daarop de waterdoop ondergingen (Hand. 10-11). De Geest verbindt ons *innerlijk* met Christus: als vernieuwde mensen zijn wij één geest met Hem (1 Kor. 6:17). Maar wij stellen ons door de waterdoop ook publiekelijk onder Zijn gezag en nemen radicaal afscheid van deze wereld, die onder het oordeel ligt.

De plaats van de Sjehina in het boek Exodus

Laten wij nu de plaatsen in het boek Exodus onderzoeken, waar sprake is van de wolk- en vuurkolom die het volk van God begeleidde tijdens de woestijnreis. De bijzondere band tussen de Sjehina, d.i. de goddelijke tegenwoordigheid, het volk en hun aanvoerder Mozes wordt hierdoor nader belicht. De positie van de wolk is telkens van groot belang:

(1) **Bij de uittocht ging de wolk voor hen uit om hen te leiden op de weg** (Ex. 13:21-22). De HERE ging voor hen uit, overdag in de wolkkolom en ‘s nachts in de vuurkolom om hun voor te lichten. Dit spreekt van *de leiding van en de verlichting door de Geest van God* in de ‘woestijn’ van het leven op aarde (vgl. Rom. 8:14vv.).

(2) **Bij de doortocht door de zee veranderde de plaats van de wolk.** God maakte scheiding tussen het leger van de Egyptenaren en dat van de Israëlieten, zodat de een de ander niet kon naderen (Ex. 14:19-20, 24-25). Dit spreekt van *bescherming en verlossing in het conflict met de vijand*, de volkomen overwinning die (nieuwtestamentisch gezien) in en door Christus behaald is. Het heil des Heren is zeker en vast. Er is geen veroordeling meer voor hen die in Christus zijn (Rom. 8:1-2). De dood van Christus scheidt ons van de wereld waarop Gods toorn rust.

De exodus uit Egypte smeedde ook een onverbreekelijke band met Mozes, Gods knecht (Ex. 14:31), zodat de Israëlieten samen met hem de lofzang konden aanheffen aan de overzijde van de Schelfzee (Ex. 15:1vv.). De jubelzang van de bevrijding weerklinkt ook in Romeinen 8. De Heer zingt de lofzang te midden van de Zijnen. Door de Geest van het zoonschap die wij hebben ontvangen, roepen wij aanbeddend: Abba, Vader!

(3) De praktijkervaringen in de woestijn waren echter niet altijd verheffend. Er ontstond al gauw gemor tegen Mozes en Aäron, in feite tegen de HERE Zelf (Ex. 16:2-12). Dit is een beeld van *het bedroeven en het weerstaan van de Geest* (vgl. Hand. 7:51; Ef. 1:13; 4:30). **De heerlijkheid des Heren verscheen echter in de wolk aan de rand van de woestijn**, en God opende om zo te zeggen de sluizen van de hemel: Hij gaf Zijn volk vlees en brood. Nehemia 9 refereert aan Exodus 16 en brengt de leiding van de wolk en de Geest in verbinding met de gave van het manna, het brood uit de hemel: 'En Gij hebt hun Uw goede Geest gegeven (..) en Uw manna hebt Gij aan hun mond niet onthouden' (Neh. 9:19-20). Er blijft echter toch een sabbatsrust over voor het volk van God, zoals in Exodus 16 al wordt aangegeven.

(4) In Mozes op de berg hebben wij een bijzonder beeld van de *gemeenschap van de Heilige Geest* (Ex. 24:15-18; 2 Kor. 13:13). **Mozes ging de wolk in, die de berg Sinai bedekte**. Dit is een beeld van de positie van de verheerlijkte Heer in de directe tegenwoordigheid van God. God heeft Hem 'in Zichzelf verheerlijkt' (Joh. 13:32). Ook in het Nieuwe Testament is dit de positie van Mozes (Luc. 9:34 – 'toen zij de wolk ingingen'). Het spreekt tevens van de christelijke positie, want de gelovige is in de Middelaar – de geliefde Zoon – aangenaam gemaakt vóór God (Ef. 1:3-6).

(5) Na de afgoderij met het gouden kalf was **de plaats van Mozes, alsmede van de wolkkolom, echter buiten de legerplaats**. De gemeenschap van de Heilige Geest leidt tot scheiding van kwaad. Mozes nam afstand van de ongerechtigheid van het volk en spande een tent voor zich uit buiten de legerplaats, ver van de legerplaats. **Daar daalde de wolkkolom neer, aan de ingang van de tent der samenkomst**, en daar sprak de HERE tot Mozes van aangezicht tot aangezicht, zoals iemand spreekt met zijn vriend. Na de verwerping van de Messias was de plaats van de gelovige Hebreëen eveneens buiten de poort, buiten de Joodse legerplaats (Ex. 33:7-11; vgl. 2 Kor. 6:14-18; Hebr. 13:13).

(6) De plaats van de ontmoeting met God, in afzondering van kwaad, is echter een bijzondere plaats – zowel op de berg als in de tent der samenkomst. **Daar toont Hij namelijk Zijn grote heerlijkheid**. Het gelaat van Mozes straalde en weerkaatste telkens Gods glorie (het slot van Ex. 34 verwijst duidelijk naar de ontmoeting in de tent der samenkomst). De wolkkolom daalde neer en bleef staan aan de ingang van de tent. Mozes representeert hier de nieuwtestamentische gelovige, die vrije toegang heeft tot het hemelse heiligdom. Want wij allen nu, die evenals Mozes met onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Heer mogen aanschouwen, worden naar hetzelfde beeld veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als door de Heer, de Geest (Ex. 34:33-35; vgl. 2 Kor. 3:1-18).

(7) Ten slotte hebben wij aan het einde van het boek Exodus een mooi beeld van *de vervulling met de Geest*. **De wolk bedekte de tent der samenkomst, en de heerlijkheid des Heren vervulde de tabernakel** (Ex. 40:33-38; vgl. Ef. 3:16vv.; 5:18-19). De vervulling met Gods Geest is zowel gave als opdracht (vgl. Kol. 3:16). En er is zowel een *collectief* als een *persoonlijk* aspect: de Geest vervult het hele huis (de Gemeente), terwijl ook de individuele gelovige een tempel van de Geest is (1 Kor. 3:16; 6:19).

Boeken om de Bijbel 2009

